

THE LAST PROPHET

SON PEYGAMBER HÂTEMÜ'N-NEBİYYÎN

YAZAN
MERHUM PASTÖR BUTA MALL
1948

The Last Prophet

By

The Late Rev. Buta Mall

"For all the prophets and the law prophesied until John."
(*The Holy Gospel According to Matthew 11:13*)

SON PEYGAMBER

Yazan

Merhum Pastör Buta Mall

"Çünkü bütün peygamberler ve Kutsal Tevrat, Yahya'ya kadar peygamberlik ettiler."

(Kutsal İncil – Matta 11:13)

HÂTEMÜ'N-NEBİYYÎN

Pastör Buta Mall'ın Eseri

1948

DUYURU

Hatemü'n-Nebiyyîn risalesi, yeni kaleme alınmış özgün bir eser ve yeni bir Hristiyan tebliğ yöntemidir. Bu eserde, **Kutsal Kitap'ın** açıklayıcı referansları ışığında **Son Peygamber** konusu akli delillerle ele alınmış ve kapsamlı biçimde incelenmiştir.

Risalenin tamamında, mümkün olduğu ölçüde okuyucuların ilmî, tarihî ve dinî anlayış ve beklentileri dikkate alınmıştır.

Bu inceleme, **Kutsal Kitap'a**, güvenilir tarihî olaylara ve akla dayandırılmıştır. **Hatemü'n-Nebiyyîn** risalesi samimiyet ve iyi niyetle kaleme alınmış olup, taassuptan ve başkalarını incitecek her türlü ifadeden uzaktır.

Yayımlayan:
Pastör Boota Mall
İncil Müjdecisi
Chakwal

ÖNSÖZ

İnsan, vahye muhtaçtır. İnsan akıllı, vahiy olmaksızın yetersizdir; ilahî sırları ve hakikatleri keşfetme konusunda eksik ve çaresizdir. Tanrı'nın insana verdiği akıl, değerli ve fitrî bir yetenektir; bu bakımdan vahyin yardımcısı ve destekçisidir. Bununla birlikte insan akıllı, kendi sınırlı alanının ötesinde, göksel vahyin rehberliği ve yol göstermesi olmadan güçsüz ve kanatsızdır; yükselme çabasında zayıf ve yetersiz kalır.

Mutlak Varlık sonsuz ve sınırsızdır. O'nun bilgeliği ve ilmi son derece derindir; hükümleri kavrayışın ötesindedir ve yolları iz sürülemez. Romalılar 11:33-36.

İnsan ise O'nun yaratıklarından biri, eserlerinin en mütevazılarından biridir. Bu sebeple insan, Tanrı'nın ahlâkî mükemmelliğini, iradesinin hikmetini ve sırlarını anlayabilmek için vahye muhtaçtır; bunları kendi gücüyle inkâr edilemez biçimde kavrayamaz.

İnsanın vicdanı, göksel vahyin sadece küçük bir başlangıcı, gerçek şafağın sönük bir ışığı ve güneşin doğuşunu haber veren ilk işaret gibidir. Buna içsel şeriat denilir. Romalılar 2:14-15.

İnsanın vicdanı, Tanrı'nın varlığını ilk kabul edıştır. Aynı zamanda Tanrı'nın var olduğuna ve bu kâinatın O'nun eseri ve sanatının ürünü olduğuna tanıklık eder. Mezmurlar 19.

Bundan sonrası ise yaratılışın gözlemlenmesidir. Yaratılış âlemi, güneşin doğuşundaki aydınlığa ve günün ilk saatlerindeki ışığa benzer. Tabiat kitabı da geçici bir vahiy niteliğindedir. Fakat güneşin öğle vakti bütün parlaklığıyla ortaya çıkması gibi, ilahî sırlar, hakikatler ve ruhsal bilgiler de göksel vahyin ışığı olmadan bilinemez.

Sadece vicdanın tanıklığı ve yaratılışın gözlemlenmesi, Tanrı'yı tanımak ve ruhsal hakikatleri keşfetmek için yeterli değildir. Bunun için tam ve eksiksiz bir vahye, yani göksel vahye ihtiyaç vardır. Çünkü ruhsal gerçekler ruhsal ışıqla değerlendirilir ve ruhsal olanlar yine ruhsal ışıqla karşılaştırılır. 1. Korintliler 2:1-16.

Bu nedenle Tanrı, ezelden beri gizli kalmış olan bu sırrı, kutsal peygamberleri aracılığıyla bütün uluslara açıkladı ki, insanlar Tanrı'nın kendi kurtuluşları için hazırlamış olduğu düzeni tanıyabilsinler. Romalılar 16:25-27.

Tanrı'nın iradesindeki hikmetin tam açıklanışı, Âdemoğullarına dünyanın başlangıcından beri gönderilen peygamberler aracılığıyla aşamalı olarak bildirilen bu vahiy silsilesinde bulunmaktadır. İbraniler 1:1-2; Elçilerin İşleri 3:20-21.

Onlar Kutsal Ruh'un yönlendirmesiyle konuştular. 2. Petrus 1:21.

Bu sözler de vahyedildikleri dönemlerde, insan dili aracılığıyla aşama aşama yazıya geçirildi. Tamamlandıktan sonra kutsal yazılar hâlinde, Tanrı tarafından seçilmiş ve ilham almış kişiler aracılığıyla bir araya getirildi; Tanrı halkının emanetine, korumasına ve sorumluluğuna bırakıldı. Böylece onlar Tanrı'nın sözünün emanetçileri ve O'nun sırlarının kâhyaları olarak görevlendirildiler. Romalılar 3:2; 1. Korintliler 4:1.

Göksel vahyin bu bütününe **Kutsal Kitap** adı verilmektedir.

Kutsal Kitap, İbranice ve Grekçe dillerinde, farklı zamanlarda ve farklı yerlerde, yaklaşık kırk seçkin ve ilham almış kişi tarafından yazılmış altmış altı kitaptan oluşmaktadır. Bunlar öğretmek, azarlamak, düzeltmek ve doğruluk yolunda eğitmek için faydalıdır. 2. Timoteos 3:16.

Bu risalede vahyin başlangıcı, gelişimi ve tamamlanışı aklî delillerle ele alınmış; ayrıca peygamberlik görevi ve yetkisinin yalnızca **Tanrı'nın dostu İbrahim'den, İshak ve Yakup'un soyuna** verildiği açıkça ortaya konulmuştur.

Göksel vahyin emanetini taşımak üzere yalnızca **İsrailoğulları** seçilmiştir. Peygamberlerin Mührü'nün de aynı vaat edilmiş soydan geleceği bildirilmiştir. Bu **Son Peygamber, Efendimiz İsa Mesih'tir**. Yuhanna 6:14; 4:25.

İşte bu Son Peygamber, "**Tamamlandı.**" diyerek peygamberlik ve vahiy silsilesine mührünü vurmuştur. Yuhanna 19:30.

Tanrı'nın çağların doluluğu için hazırladığı düzen de Mesih'te tamamlanmış; her şey O'nda bir araya getirilmiştir. Efesliler 1:9–10.

BİRİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERLİK SILSİLESİ

“Tanrı, eski zamanlarda atalara peygamberler aracılığıyla birçok kez ve çeşitli yollarla seslendikten sonra, bu son günlerde bize Oğul aracılığıyla seslenmiştir.” İbraniler 1:1-2.

Göksel vahiy silsilesi, insanlığın başlangıcıyla birlikte başlayan ve onunla yaşıt olan bir silsiledir. Kutsal Kitap'ın yalnızca yakın zamanlara ait bir kitap olduğunu söylemek büyük bir bilgisizlik göstergesidir. Kutsal Kitap'taki vahiy, Musa döneminden binlerce yıl öncesine uzanmaktadır. Elçilerin İşleri 3:20.

Kutsal Kitap'ın kendi beyanına göre o, Tanrı'nın ezeli sırrıdır. Bu vahyin başlangıcı ilk insanın yaratılışıyla olmuştur. Kendilerine göksel vahiy indirilen kimseler, dünyanın başlangıcında Âdemoğullarına rehber ve yol gösterici olarak atanmışlardır. Bu dönemde insanın yaratılıştaki asli durumu, düşüşü, günahın sebebi ve sonuçları ile Tanrı'nın merhameti sayesinde sağlanan geçici düzenleme ve bunun uygulanış yolları anlatılmaktadır.

Peygamberlik ve vahiy silsilesinin ilk dönemi, Âdem'den Peygamber Nuh'a kadar olan devri kapsar. Bu dönem, işaretler ve semboller çağıdır. İnsanlık henüz gelişiminin ilk safhasında bulunduğu için Tanrı, ilahî sırları ve hakikatleri işaretler ve semboller aracılığıyla bildirmiştir. Peygamberliğin bu bölümü, ilahî vahiy mektebinin alfabesinin ilk dersidir. Bu ilahî bilgi okulunda öğrenim görenlerin sayısı oldukça azdı. Bu bölümde özellikle Âdem, Habil, Hanok ve Nuh üzerinde durulmaktadır.

Nuh Tufanı'ndan sonra peygamberliğin yeni bir dönemi başladı. Bu dönemin başlangıcı tek bir ailenin ilk dönem tarihiyle olmuştur. Yani Tanrı, kendisi için bir aileyi seçip ayırdı. Bu ailenin başı ve önderi İbrahim'dir.

Nuh'un soyundan gelenler Babil Kulesi'ni inşa etme girişiminde başarısız olduktan sonra yeryüzünün dört bir yanına dağıldılar. Dillerinin birbirinden ayrılması sebebiyle Nuh'un Tanrısı'nı unuttular ve sonsuza dek övgüye layık olan Yaratıcı yerine, maddî varlıkların her çeşidine tapmaya ve onlara kulluk etmeye başladılar. Tanrı da onları kendi yollarında yürümeleri için kendi hallerine bıraktı. Elçilerin İşleri 14:16.

İbrahim'in çağrılışı, terk edilmiş bu dünyanın karanlık günlerinde, bütün insanların karanlık içinde yolunu aradığı bir zamanda gerçekleşti. Cehaletin hüküm sürdüğü ve terk edilmiş bu dünyada İbrahim bir meşale olarak görevlendirildi. Tanrı, İbrahim'e çok değerli vaatlerde bulundu ve onu bütün dünya için bir bereket kaynağı yaptı.

İbrahim döneminde sünnet uygulaması başladı. Yaratılış 17:9-14. Kurban ibadeti ise İbrahim'e Nuh döneminden miras kalmıştı. Bu ibadet, Nuh'un oğlu Sam'ın soyundan gelenler aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarılarak İbrahim'in zamanına kadar ulaşmıştı. Bu nedenle İbrahim, çağrılışından sonra yaptığı bütün yolculuklarda her gittiği yerde bir sunak kuruyor, çadırını kurduğu her yerde kurban sunarak Tanrı'ya ibadet ediyordu.

Tanrı'nın İbrahim'e ve onun soyuna verdiği vaatler hiçbir zaman unutulmadı. Onlar, bu vaatlerin gerçekleşeceği günleri sürekli büyük bir özlemle beklediler.

Peygamberliğin bu dönemi yaklaşık dört yüz yıllık bir zaman dilimini kapsamaktadır. Bu süre içinde Tanrı, İbrahim, İshak ve Yakup ile yüz yüze, görünmeyen âlemden ve meleklerin aracılığıyla konuştu. Peygamberlik ve vahiy bereketiyle onları öylesine zenginleştirip güçlendirdi ki, onların ağızlarından çıkan sözlerden hiçbiri boşa gitmedi. Yaratılış 12:1-4; 27:29, 47; Yaratılış 49.

Bu dört yüz yıl boyunca İbrahim'in seçilmiş soyu, sünnet ve kurban ibadeti dışında başka hiçbir şeriatın hükmü veya yükümlülüğü altında değildi. Mısır'daki kölelik yıllarında ise kurban ibadetini yerine getirme imkânından da mahrum kaldılar. Bu ibadeti yerine getirme konusunda son derece çaresiz durumdaydılar. Mısır'dan Çıkış 8:26.

O dönemde İsrailoğullarının elinde yazılı hiçbir kitap veya kutsal yazı bulunmuyordu. Yalnızca Tanrı'nın vaatlerinin hatırası kuşaktan kuşağa aktarılıyor, insanlar da gelenek gereği Yehova'nın adını anıyorlardı.

Peygamberliğin bu dönemi, **Vaatler Dönemi** olarak ve ilahî bilgi ile vahiy mektebinin ilk öğretim safhası olarak kabul edilmiştir. Bu bölümde tek bir ailenin Tanrı tarafından seçilişi anlatılmakta; ayrıca İbrahim'den Yusuf'un ölümüne kadar yaşayan insanların tarihine yer verilmektedir.

Bu dönemden sonra peygamberliğin **şeriat dönemi** başlamış olup buna **Musa Peygamberliği Dönemi** adı verilmiştir. Bu dönem Musa'nın çağrılışıyla başlamış ve Peygamber Malaki ile sona ermiştir.

Musa, Mısır köleliğinin zulüm dolu günlerinde mucizevî bir şekilde kurtarıldı. Düşmanlarının sarayında yetiştirildi ve eksiksiz bir hazırlık sürecinden geçirilerek Tanrı'nın halkını özgürlüğe kavuşturacak kişi oldu.

Peygamber Musa, tam bir iman ve sadakatle kırk yıl boyunca İsrailoğullarına önderlik etti.

Bu peygamberlik dönemi yaklaşık bin yüz yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bu dönem boyunca İsrailoğulları arasında Musa gibi başka hiçbir peygamber çıkmamıştır. Yasanın Tekrarı 34:10.

Bu dönemde Sina Dağı'nda Musa aracılığıyla eksiksiz bir şeriat verilmiş, buna **Musa'nın Şeriatı** veya **Kutsal Tevrat** adı verilmiştir. Bu şeriat, taş levhaların yanı sıra yazılı tomarlar hâlinde de kaydedilmiş ve İsrailoğullarının kâhinlerine ve Levililere emanet edilmiştir. Yasanın Tekrarı 31:9, 24-26; Mısır'dan Çıkış 17:14; 24:4-7; 34:27-28; Sayılar 33:2; Yasanın Tekrarı 28:61.

Kâhinlere ve Levililere bu şeriatı bütün halka öğretmeleri emredildi. Levililer 10:11; Yasanın Tekrarı 34:9-13.

Musa'dan sonra gelen bütün peygamberler, Peygamber Malaki'ye kadar, Musa'nın Şeriatı'nın otoritesi altında ve onu destekleyerek peygamberlik ettiler. Malaki 4:4.

Bu bin yüz yıllık süre boyunca başka herhangi bir şeriattan veya başka bir ilahî yasadan söz edilmez. Her şey Musa'nın Şeriatı'nın hükmü altındaydı.

Kutsal Tevrat ile birlikte birçok kutsal yazı da göksel vahiy külliyyatına ek (zeyil) olarak dâhil edilmiştir. Bu ek bölümde **Mezmunlar** ile peygamberlerin bütün yazıları yer almaktadır.

Peygamberlik dönemi birçok olayla doludur; ayrıca peygamberlik sözleri ve geleceğe dair haberlerle de zengindir. Bu dönemde yaşayanların hepsi gözlerini geleceğe çevirmişti. Tatlı su kaynaklarını özleyen susamış bir dişi geyik gibi ruhsal özlemler içinde hasret çekiyor ve büyük bir bekleyle yaşıyorlardı.

Bu süre boyunca İsrailoğulları gece gündüz gözlerini göğe kaldırmış, Son Peygamber'i bekliyorlardı. Yuhanna 1:19, 21, 25; Yuhanna 6:14.

Yahudi halkının yanı sıra Samiriyeliler de Son Peygamber'in gelişinin yakın olduğuna inanıyorlardı. Yuhanna 4:25-26.

Peygamberlik silsilesinin bu döneminde insanlara olgunluğa doğru ilerlemeleri öğretilmiştir. Göksel vahyin bu bölümü, ilahî vahiy mektebinde ortaokul ve lise seviyesine karşılık gelmektedir. Bu mektepte Tanrı, önceki çağlara göre öğrencilerine kurtuluş bilgisini ve anlayışını daha büyük ölçüde verdi; insanlar Tanrı'dan eğitim alarak daha yüksek bir ruhsal seviyeye yükselmeye hazırlanıyorlardı.

Sonunda peygamberliğin **Yeni Dönemi** başladı. Peygamberlik silsilesinin bu yeni dönemi, **Yeni Antlaşma'nın kutsal elçilerinin** dönemidir. Bu dönem, Son Peygamber'in ortaya çıkışı ile O'nun sözlerinin ve yaptıklarının dönemidir.

Bu dönemden önce Tevrat ve bütün peygamberler Yahya'ya kadar peygamberlik ettiler. Bundan sonra ise Tanrı'nın Egemenliği'nin Müjdesi duyurulmaya başlandı ve şu söz söylendi:

"Vakit doldu; Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin ve Müjde'ye iman edin." Markos 1:15.

Mesih'in peygamberlik dönemi, ilahî vahyin en yüksek gelişim aşaması ve göksel vahyin ulaştığı son merhaledir. İbraniler 1:2.

Bu dönem, eski peygamberlik silsilesinin tamamlanışı ve sonudur. Tanrı, Mesih'te insanlarla konuşmuştur. O'nun elçileri de bu sözün yetkisi altında, O'ndan aldıkları vahiy ile konuşuyor ve Tanrı'nın isteğini bildiriyorlardı. Galatyalılar 1:11-12; 2. Petrus 1:21.

Sonunda Mesih'in elçileri, bu bütün vahiy silsilesini mühürlediler. Vahiy 22:18-19. Ayrıca, dünyanın iman bakımından sınanması için, Efendimiz Mesih'in ikinci gelişine kadar **sahte peygamberlerin** ortaya çıkabileceği bir alan bırakıldı. Matta 7:15; 24:24-25; 2. Korintliler 11:13-15.

Peygamberliğin bu bölümü, **İncil müjdesinin dönemi**, ilahî vahyin en yüksek eğitim merhalesi ve **kemalidir**. Bu dönemde ilahî mektebin mükemmel Öğretmeni, öyle bir öğretiş verdi ki, Yahudilerin en bilgili din âlimleri bile hayret ve şaşkınlık içinde kaldılar ve Mesih'in sözlerinin **emsalsiz ve benzersiz** olduğunu kabul ettiler.

Bu dönem, ilahî vahyin ulaştığı **en son aşama** ve kurtuluş eğitimini tamamlamanın **en yüksek derecesidir**.

İKİNCİ BÖLÜM

PEYGAMBERLİK GÖREVI

Peygamberlik ve ilham görevi, Tanrı tarafından verilen en yüce armağanlardan biridir. Nuh Tufanı'ndan önce bu makama seçilmiş iki özel kişiyi görmekteyiz. Her ikisi için de Tanrı ile birlikte yürüdükleri yazılmıştır. Yaratılış 5:22; 6:9.

Bunlardan ilki, Âdem'in yedinci kuşağından olan Peygamber Hanok'tur. Kutsal Tevrat'ta bu Tanrı adamı hakkında yalnızca, yaşamı boyunca Tanrı ile yakın bir beraberlik içinde yaşadığı, üç yüz yıl peygamberlik hizmetini yerine getirdikten sonra bu dünyadan alındığı bildirilmektedir. Yaratılış 5:24.

Peygamber Hanok hakkında Kutsal İncil'de de şu bildiri yer almaktadır: O, son peygamberin görkem içinde gelişini önceden haber vermiş ve şöyle demiştir: "İşte Rab, on binlerce kutsalıyla geliyor." Yahuda 1:14.

İkinci kişi ise Peygamber Nuh'tur. O, Âdem'in onuncu kuşağından dünyaya gelmiştir. İnsanlığın kötülüğünün doruğa ulaştığı dönemde Tanrı tarafından peygamberlik görevine çağrıldı ve yüz yirmi yıl boyunca günahkâr dünyaya vaaz etti. Tanrı'nın gazabını ilan etmekle birlikte, O'nun lütuf ve merhamet yolunu da insanlara gösterdi. Peygamberliği sırasında büyük bir gemi yaptı. O kötü çağda yalnızca Nuh'un ailesi bu gemiye girerek tufandan kurtuldu. Tufandan sonra Nuh üç yüz elli yıl daha yaşadı.

Nuh'un peygamberliğinin son dönemine ait çok az bilgi Kutsal Tevrat'ta bulunmaktadır. Bunlar, üç oğluna verdiği son mesajdır ve dünyanın sonuna kadar geçerliliğini koruyacaktır. Bu bildiri aynı zamanda Kutsal Kitap'ın doğruluğu üzerine vurulmuş ilahî bir mühürdür. Yaratılış 9:25-27.

Nuh'un ölümünden sonra, yeni fakat karanlık bir dünyada peygamberlik görevi Sam'ın soyundan gelen İbrahim'e verildi. İbrahim bu görevi yetmiş beş yaşında aldı. Bundan önce Aram ülkesinde putperest ailesi arasında yaşamaktaydı.

İbrahim'in gençlik yılları hakkında elimizde çok az güvenilir bilgi vardır. Onun hayatına nispet edilen birçok hikâye ve efsane güvenilir değildir ve ilham edilmiş kutsal kayıtlarla da uyuşmamaktadır. Bu nedenle ancak Kutsal Tevrat'ın ilham yoluyla bildirdiği olaylara güvenilebilir.

İbrahim'in, ailesinin ve seçilmiş soyunun tarihi, Kutsal Kitap'ın ilk kitabı olan Yaratılış'ın on ikinci bölümünden itibaren başlamaktadır.

İbrahim seksen altı yaşına kadar çocuksuz kaldı. Bu yaşta, eşi Sara'nın cariyesi Hacer'den kendi soyundan bir oğlu dünyaya geldi ve ona İsmail adı verildi.

İsmail'in doğumu insanî plan ve beşerî danışmanın sonucuydu. Bu nedenle bu girişim İbrahim'in ailesi için hayırlı olmadı. Aksine, bu eksik plan yüzünden İbrahim'in ailesi içinde ayrılık ve anlaşmazlık ortaya çıktı.

Sonunda Tanrı'nın buyruğu ve izniyle Sara'nın cariyesi Hacer ile oğlu İbrahim'in evinden çıkarıldı. Tanrı'nın vaat ettiği oğul İshak ise, İbrahim yüz yaşındayken Sara'dan doğdu ve İbrahim'in sahip olduğu her şeyin mirasçısı oldu.

İshak doğduğu zaman Sara doksan yaşındaydı. Bu yaşta kadınların tabii doğurganlığı sona ermiş olur ve Sara'nın durumu da böyleydi. Bu nedenle vaat edilen İshak'ın doğumu mucizeviydi. O, İbrahim'den sonra peygamberlik silsilesinin veliahtı olarak tayin edildi. Yaratılış 17:19-21; 21:12.

İshak'ın yakmalık kurban olarak sunulması sırasında Tanrı, İbrahim'in imanını sınamıştı. İbrahim bu sınavdan başarıyla çıktı. Yüz yetmiş beş yaşına ulaştığında bu dünyadan ayrıldı ve peygamberlik haleflliğini vaat edilmiş oğlu İshak'a devretti.

Böylece peygamberlik makamı sonsuza dek İshak'ın seçilmiş soyunun mirası oldu. İbrahim bütün malını ve sahip olduğu her şeyi de İshak'a verdi. Yaratılış 25:5-11.

İshak son derece bahtiyar bir insan ve gerçek bir Tanrı adamıydı. Tanrı'nın vaatlerine tam bir güven ve sarsılmaz bir imanla bağlıydı.

Onun yaşamı boyunca Tanrı'nın rehberliği doğrultusunda yürüdüğü bildirilmektedir. Tanrı, İbrahim'e verdiği gibi ona da çok değerli vaatlerde bulundu ve yeryüzündeki bütün uluslar için onu bereket kaynağı kıldı. Yaratılış 26:3-5; 24:25.

İshak, daha hayattayken oğlu Yakup'u kutsadı ve ona miras hakkını verdi. İbrahim gibi İshak'ın da iki oğlu vardı. Her ikisi de Rebeka'nın rahminden ikiz olarak doğmuştu. İshak'ın ilk doğan oğlunun adı Esav'dı. Esav ruhsal nimetlerin değerini bilmediği için ruhsal mirastan mahrum bırakıldı ve ilk oğulluk hakkını kaybetti.

Yakup ise Tanrı'nın seçimi sayesinde atalarının peygamberlik makamına getirildi ve ilahî vahiy ile peygamberlik görevine layık görüldü. Yakup'un bütün hayatı boyunca Tanrı onunla birlikteydi, onu büyük ölçüde bereketledi ve babası ile dedesine verdiği gibi ona da büyük vaatlerde bulundu. Ona İsrail adı verildi. Büyük bir milletin babası oldu ve onun soyundan birçok peygamber ortaya çıktı.

Vefatından önce Tanrı'dan vahiy alarak oğulları hakkında öyle sözler söyledi ki, bunlar dünyanın sonuna kadar bütün nesiller ve bütün çağlar boyunca gerçekleşmeye devam etmektedir. Bunlardan bazıları ise henüz gerçekleşmemiştir. Yaratılış 49.

Yakup öldüğü sırada Mısır ülkesinde misafirdi. Yüz kırk yedi yaşına ulaştıktan sonra bu geçici dünyadan ayrıldı ve çocuklarını sevgili oğlu Yusuf'a emanet etti.

Yusuf da uzun süre Mısır'da yönetici olarak görev yaptı. Yüz on yaşına ulaştığında atalarının yolunu izleyerek bu dünyadan ayrıldı.

Yusuf'un ölümünden sonra İsrailoğulları birçok kuşak boyunca Mısır'da vahiy ve göksel rehberlikten yoksun yaşadılar. Bu süre içinde Mısır'daki köleliğin ateşi içinde ağır sıkıntılar çektiler. Sonunda Tanrı onların acılarını hatırladı ve Peygamber Musa'yı kurtuluşlarının aracı olarak görevlendirdi.

Musa büyük bir hazırlık döneminden geçirildikten sonra peygamberlik makamına getirildi ve kırk yıl boyunca peygamberlik hizmetini yerine getirdi. Seksen yaşındayken peygamber olarak görevlendirildi. Onun aracılığıyla Sina Dağı'nda İsrailoğullarına eksiksiz bir kutsal yasa verildi.

Musa, Tanrı'dan aldığı vahiy sayesinde çok büyük bir görevi yerine getirdi; dünyanın başlangıcından kendi ölümüne kadar meydana gelen olayları kaleme aldı. Bu ilahî vahiyler bütününe **Kutsal Tevrat** adı verilmektedir.

Hayatının son kırk yılı boyunca Musa, Tanrı ile İsrailoğulları arasında aracılık ve şefaet görevini yerine getirdi. Daha hayattayken Nun oğlu Yeşu'yu kendi halefi olarak tayin etti. Ardından Pisga Dağı'ndan Vaat Edilmiş Ülke'yi gördükten sonra atalarına kavuştu. Yasanın Tekrarı 34:5.

Nun oğlu Yeşu'nun görevlendirilmesi ve bu hizmet için ayrılması, Başkâhin Elazar ile bütün İsrail topluluğunun önünde Musa'nın ellerini onun üzerine koymasıyla gerçekleşti. Musa, Tanrı'nın buyruğu doğrultusunda Yeşu'ya, peygamberlik görevini sadakatle yerine getirebilmesi için gerekli ve uygun öğütleri de verdi. Sayılar 27:19-27.

Yeşu yirmi altı yıl boyunca peygamberlik görevini yerine getirdi. Kenan ülkesinin fethedilip paylaştırılmasından sonra Şekem'de İsrailoğullarına son öğütlerini verdi ve bu dünyadan ayrıldı. Bütün ömrü yüz on yıl sürdü. Yeşu 24:29.

Yeşu'nun ölümünden Peygamber Malaki'ye kadar geçen süre yaklaşık bin yıldır. Bu dönem boyunca İsrailoğulları arasında birçok peygamber art arda gönderildi. Her biri kendi peygamberlik hizmetini büyük bir gayret ve sadakatle yerine getirerek Tanrı'nın kutsal mesajını İsrailoğullarına ulaştırdı.

Bazı dönemlerde aynı anda birçok peygamber yaşamış ve çağdaş olmuş, Yahuda ve İsrail krallıklarında ayrı ayrı peygamberlik etmişlerdir.

Bu peygamberlerden bazılarının kitapları gerekli incelemeden sonra ilham edilmiş kutsal yazılar arasına alınmıştır. Diğer bazılarının peygamberlikleri ise İsrail ve Yahuda krallarının ilham edilmiş tarih kayıtlarında yer almaktadır. Bu tarih kitaplarının bir kısmı da yine bu peygamberlerden bazıları tarafından Tanrı'dan aldıkları vahiy ile yazılmıştır.

Bu uzun peygamberler silsilesi içinde Davut ve Süleyman da krallık makamında seçkin kişiler olarak yer almışlardır. Davut'un ilham edilmiş peygamberlik yazıları **Mezmurlar Kitabı**'dır. Süleyman'ın yazıları ise Tanrı'nın ezelî bilgeliğinin ve hikmetinin değerli mücevherleridir.

Peygamber Malaki'nin ölümünden sonra yaklaşık dört yüz yıl boyunca İsrailoğulları arasında ilahî vahiy ve göksel esin kesildi. Bu süre boyunca İsrailoğulları peygamberlik nimetinden mahrum kaldılar.

Bu dönemde İsrailoğulları Pers egemenliğinden çıkarak önce Yunanlıların, ardından Romalıların yönetimi altına girdiler. Her ne kadar bu süre içinde diğer uluslar tarafından ağır baskılara uğradılsa

da, peygamberliğin yeni döneminin başlamasını büyük bir özlemle bekliyorlardı. Gözlerini göğe çevirmiş, son peygamberin gelişini bekliyorlardı. Luka 10:24.

Bu dönemin son günlerinde Yahudiye çölünde bir kişi ortaya çıktı. Bazıları onun vaat edilen Mesih ve son peygamber olduğunu sandılar. Fakat o, kendisi hakkında şöyle tanıklık etti: "Ben onun önünden gönderildim." Ayrıca Kutsal Yazılar'ın ilham edilmiş bildirisine uygun olarak kendisinin onun habercisi ve çölde haykırının sesi olduğunu açıkladı.

Bu kişi, eski peygamberlik döneminin sonu ve yeni peygamberlik döneminin başlangıcı olarak kabul edildi. O, Kâhin Zekeriya'nın tek oğlu ve Harun soyundandı.

Efendimiz Mesih onun hakkında şöyle tanıklık etti: "**Tevrat ve bütün peygamberler Yahya'ya kadar peygamberlik ettiler.**" Matta 11:13.

Eski peygamberlik dönemindeki bütün peygamberlerden daha üstün kabul edildi. Matta 11:11.

Cebrail'in bildirdiğine göre o, peygamberlik hizmeti sırasında son peygamber için büyük bir topluluk hazırladı. Luka 1:16.

Onun adı **Vaftizci Yahya** idi.

Yeni peygamberlik döneminde Zekeriya oğlu Yahya, Peygamber İlyas'ın benzeri olarak ortaya çıktı ve Vaat Edilen Mesih'in önünde yolu hazırlamak üzere Tanrı tarafından yüce peygamberlik makamına seçildi. Mesih'in, Vaat Edilen Mesih ve Son Peygamber olduğuna tanıklık ettikten sonra, Edomlu yönetici Hirodes'in emriyle öldürüldü.

Yahya'nın öldürülmesinden sonra onun bütün öğrencileri Mesih'in huzuruna geldiler. Öğretmenlerinin tanıklığı doğrultusunda Efendimiz Mesih'in Vaat Edilen Mesih olduğuna inanarak O'nun öğretisi ve yaptıkları önünde boyun eğdiler. O'nu ikrar edip iman ettiler ve Efendimiz Mesih'in hem Vaat Edilen Mesih hem de Son Peygamber olduğunu kabul ettiler.

Kutsal Kitap boyunca devam eden peygamberlik silsilesinin doruk noktası ve tamamlayıcısı Efendimiz Mesih'tir. O, doğuştan Mesih ve peygamberdir; bütün peygamberlerden önce vardır. Yuhanna 8:58. Ezelden beri bu peygamberlik görevi için Tanrı tarafından meshedilmiştir. Yeşaya 61:1-2.

Eski dönemin bütün peygamberleri vahiylerini O'ndan almışlardır. 1. Petrus 1:10-11. Tanrı'nın sözü O'nun ağzındaydı. Yasanın Tekrarı 18:15-19; Yuhanna 7:16; 8:28; 12:49; 14:10-24.

Eski Antlaşma okunurken insanların yürekleri üzerinde duran perde ise Mesih'in peygamberliğinin yetkinliğiyle kaldırılmıştır. 2. Korintliler 3:15-16; Efesliler 3:1-5.

Efendimiz Mesih'in göğe yükselişinden sonra, O'nun kutsal elçileri Mesih'ten vahiy alarak, Kutsal Ruh'un yönlendirmesiyle O'nun sözünü bildirdiler. 2. Petrus 1:21.

Nasıl ki eski peygamberlik döneminde bütün peygamberler Musa Antlaşması'nın yönetimi altında peygamberlik ettilerse, aynı şekilde Mesih dönemindeki peygamberlik çağında da Mesih'in elçileri ve

onların dışında başka kişiler de Mesih'in peygamberliğinin yetkinliği gölgesi altında peygamberlik hizmetini yerine getirdiler. Elçilerin İşleri 11:27–28; Efesliler 4:11; Elçilerin İşleri 13:1; 21; Romalılar 12:6; 1. Korintliler 14:1.

Son kutsal elçilerin ölümüyle birlikte peygamberlik görevi de sona erdi. Bundan sonra sonsuza dek geçerli olmak üzere şu hüküm verilmiştir: **Artık peygamberlik sona ermiştir.** Vahiy 22:18–19.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SON PEYGAMBER HAKKINDAKİ PEYGAMBERLİKLER

Tevrat ve peygamberlerin kitaplarında son peygamber hakkında birçok haber vardır. Bu haberlerin ayrıntılı açıklaması için büyük bir cilt gerekir. Bazı haberler semboller ve işaretler şeklinde verilmiştir: kurban sunuları, Nuh'un gemisi, çölde yağın kudret helvası, kayadan çıkan su, zafer kuzusu, bulut sütunu, yedi kollu kandil, tunç yılan gibi olayların hepsi gelecekte gerçekleşecek ruhsal gerçeklerin birer simgesiydi.

Bazı haberler ise Tanrı'nın sözünde açık kehanetler olarak yer alır; son peygamberin soyu, doğumu, sözleri ve işleri hakkında net bilgiler içerir. Bu kehanetler o kadar açıktır ki başka bir yoruma gerek kalmaz. Adem'e, Nuh'a, İbrahim'e ve onun soyuna verilen vaatlerin hepsi bu son peygamber, yani Mesih ile ilgilidir. Tüm bunlar Tevrat'ta açıkça bulunur. Yaratılış 3:15; 9:27; 12:1-3; 18:12; 26:4; 28:14; 49:10; 21:12.

Musa, son peygamber hakkında şöyle dedi: "Tanrının Rab senin için kardeşlerinin arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak. Sözlerimi onun ağzına koyacak; kim onu dinlemezse ben hesap soracağım." Tesniye 18:15-19. Musa'dan Yahya'ya kadar bütün peygamberler Mesih hakkında konuştu. Matta 11:13. Ve onların Mesih hakkında söyledikleri her şey tam olarak gerçekleşti. Luka 24:27, 44.

Son peygamberin doğacağı yer ve mucizevi doğumu da Mikah ve İşaya peygamberler tarafından önceden bildirildi. Mikah 5:2; İşaya 7:14. İşaya Mesih'in yüceliğini şöyle anlattı: "Bize bir çocuk doğdu, bize bir oğul verildi; yönetim onun omzundadır ve adı Harika Öğütçü, Güçlü Tanrı, Ebedi Baba, Esenlik Önderi olacaktır." İşaya 9:5-6.

'Çocuk doğdu' ifadesi Mesih'in insanlığını, 'bize bir oğul verildi' sözü ise onun ezeli ilahiliğini anlatır. Mesih'in işleri ve acıları Davut'un Mezmurlarında, İşaya, Zekeriya ve Daniel'in kitaplarında önceden bildirilmiştir. Bu kehanetler sadece Nasıralı İsa bin Meryem'e uyar; tarihte hiçbir başka kişi bu olayları yaşamamıştır. İşaya 53; Mezmur 22; Daniel 9:24-27; Zekeriya 13:7.

İşaya, Yahudi çağının "müjdeci peygamberi" olarak anılır çünkü Mesih'i günahların fidyesi için ölecek Kurtarıcı olarak tanıtmıştır. Mesih'in tüm yaşamı Eski Antlaşma kitaplarında önceden anlatılmıştır. Dirilişinden sonra İsa kendi öğrencilerine Kutsal Yazıları açıklayarak şöyle gösterdi: "Tüm vahiylerde yazılanlar benim hakkımdadır." Luka 24:27, 45, 47.

Ölümünden önce de Yahudi bilginlerine ve öğrencilerine defalarca "Musa ve peygamberlerin hepsi benim hakkımda yazmıştır" dedi. Yuhanna 5:45-46. Mesih'in göğe yükselişinden sonra elçileri de bütün dünyaya aynı tanıklığı verdi: "Kutsal Yazılar'ın tamamı Mesih'i gösterir." Elçilerin İşleri 3:20-

21; Elçilerin İşleri 10:42; 1. Petrus 1:9–11. Onlar Nasıralı İsa'yı tam bir imanla son peygamber olarak kabul ettiler. Yuhanna 1:45.

Bazı Müslüman alimler bu kehanetleri Muhammed'e uygulamaya çalıştılar; fakat bu tartışmalarda büyük bir yenilgi yaşadılar ve sessiz kaldılar çünkü Tevrat ve peygamberlerin kitaplarında Muhammed'in adı veya işareti yoktur. Müslümanlar İncil'deki "dünyanın hükümdarı geliyor" (Yuhanna 14:3) sözünü yanlış anlayarak sevindiler; ama bunun şeytan hakkında olduğunu (Yuhanna 12:31) öğrenince sustular.

Bu tartışmalar sonunda açıkça ortaya çıktı ki Yahudi ve Hristiyan kutsal kitaplarında Muhammed'in ne adı ne de izi vardır. İsa Mesih kendisinden altı asır önce şöyle ilan etmişti: "Tevrat ve peygamberlerde yazılan her şey benim hakkımdadır." Ve geleceğe dair şu uyarıyı yapmıştı: "Sahte peygamberlerden sakının." Matta 7:15.

Mesih'in sözlerinin doğruluğu tartışılmazdır çünkü O "sadık ve gerçek tanık"tır. Vahiy 1:5; 3:14; 19:11; 22:6. Elçileri de Yahudi önderlerinin önünde açıkça itiraf ettiler ki Nasıralı İsa gerçekten "peygamberlerin sonuncusudur." Elçilerin İşleri 3:2; Elçilerin İşleri 10:42; 1. Petrus 1:9–11.

Bu nedenle araştırmalarımız bize şunu açıkça göstermiştir: Tevrat'ta, peygamberlerde ve Kutsal İncil'de İsa Mesih'ten ve elçilerinden sonra gelecek hiçbir gerçek peygamberden söz edilmez. Bu yüzden Mesih'ten sonra kim peygamberlik iddiasında bulunursa onun sözü doğru ve güvenilir değildir. Kutsal Yazı şöyle der: "Her şeyi sınavın, iyiyi tutun." Selanikliler 1. Mektup 5:21.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SON PEYGAMBERİN ORTAYA ÇIKIŞ ZAMANI

Son peygamberin ortaya çıkış zamanı hakkında Tevrat ve peygamberlerin kitaplarında açık ve net açıklamalar vardır. İlk haber, Tevrat'ın ilk kitabında şöyle bildirilmiştir: “Taht Yuda’dan, buyuran asası ayaklarının altından Şilo gelinceye kadar kalkmayacak; uluslar O’na itaat edecek.” Yaratılış 49:10. İbranice’de Şilo (Shiloh) Mesih’in bir unvanıdır. Tüm Yahudi bilginleri bu ayetin, Yahudilerin beklediği Mesih’in yani son peygamberin gelişine işaret ettiğinde birleşmişlerdir. Bu kehanet, Yuda soyunun krallığının Mesih’in gelişinden önce sona ereceğini ve onun geldiği zamanda Yahudi halkının başka uluslara bağımlı olacağını bildirir.

Yuda soyundan gelen krallık Davut zamanında başladı; fakat Babil Kralı Nebukadnezar’ın sekizinci yılında, MÖ 606’da, İsrail’in gücü kırıldı. Dört buçuk yüzyıl boyunca vaat edilen topraklarda krallık sürdü, ancak Babil sürgününden sonra eski ihtişamına kavuşamadı. Dönüşten sonra Persler, Yunanlılar ve Romalılar döneminde Yahudiler yalnızca ad olarak hükümlan kaldılar; ülke yabancıların sömürgesi haline geldi. Mesih İsa doğduğunda Yahudi halkı Roma İmparatoru’nun yönetimi altındaydı; Herodes adlı bir Edomlu kral sözde Yahudilerin kralıydı ama gerçekte imansızdı. Böylece bu kehanet gerçekleşti: Son peygamber Roma imparatorları döneminde ortaya çıktı.

İkinci haber, Babil Kralı Nebukadnezar’ın rüyasının Daniel Peygamber tarafından yorumlanmasında bildirildi. Tanrı, Daniel’e vahiy yoluyla krallıkların sırasını açıkladı: Babil Krallığı düşecek, ardından Persler, sonra Yunanlılar egemen olacak, en sonunda Roma güneşin zirvesi gibi yükselecek. Ama Tanrı’nın krallığı onların günlerinde ortaya çıkacak, Roma’nın kökünü kazıyacak ve ebediyen sürecek. Daniel 2:44-45.

Tarih bu kehaneti doğrulamıştır: Babil, Pers, Yunan ve Roma imparatorlukları ardı ardına kuruldu ve yok oldu. Hiçbiri Mesih’in gelişinin ışığına dayanamadı. Babil MÖ 606’da doruğundaydı; altı yüzyıl sonra Roma tüm bilinen dünyaya hükmediyordu; üçüncü yüzyılda Roma İmparatorluğu çöktü ve tarihten silindi. Daniel 2:34-35.

Son peygamberin gelişinin belirlenmiş zamanı hakkındaki üçüncü meşhur haber Daniel 9:24-27’de bulunmaktadır. Babil sürgününün son günlerinde Daniel Peygamber, kendi halkı İsrailoğullarının günahlarını ve suçlarını itiraf ederek onların kurtuluşu ve atalarından kalan eski ihtişamlarının yeniden sağlanması için dua ediyordu. Bunun üzerine Tanrı, onun duasına cevap vermek üzere Cebail adlı meleği Daniel Peygamber’e gönderdi.

Cebrail, Tanrı'nın huzurunda bulunan kutsal bir melektir ve Tanrı ile insan arasında haber taşıyan bir elçidir. Luka 1:19. Cebrail, Tanrı Teâlâ'nın emriyle Daniel Peygamber'e Mesih'in gelişi hakkında öylesine açık bir hesap bildirdi ki, bu hesaba göre Mesih'in çarmıhtaki ölümüne kadar 490 yıllık bir süre geçecekti. Bu, yetmiş haftalık hesaptır. Daniel 9:24-27. Kudüs'ün yeniden inşa edilmesi için MÖ 457 yılında buyruk çıkarıldı ve Mesih'in ölümü MS 34 yılında gerçekleşti.

Bu peygamberlikteki ilk yedi hafta, yani 49 yıllık dönem, MÖ 408 yılında sona erdi. Bu süre içinde Ezra ve Nehemya, Kudüs şehrinin yeniden inşası işini tamamladılar ve kendi halkları arasında gerekli reformları gerçekleştirdiler. İkinci dönem ise altmış iki hafta, yani 434 yıldır ve MS 27 yılında sona erer. Bu dönemde Yahudi milleti, Daniel Peygamber'in diğer görümlerine göre Yunan krallarının yönetimi altında son derece ağır zulüm ve eziyetlere uğradı.

Üçüncü dönem, yalnızca bir haftadan oluşan kısa bir zamandır ve yedi yıllık bir süredir. Bu dönem, Efendimiz Mesih'in yeryüzündeki hayatının son günleriyle ilgilidir ve MS 34 yılında sona erer. Bu hafta içinde kötülükler için kefarete sağlandı, sonsuz doğruluk kuruldu ve bu peygamberlik ile görüş mühürlendi. Daniel 9:27.

Bu peygamberlik ile onun ilham edilmiş açıklama ve yorumuna göre, peygamberlerin sonuncusunun ortaya çıkışı Sezar Augustus'un döneminde gerçekleşmeliydi. Efendimiz Mesih'in Yahuda ülkesindeki Beytlehem şehrinde doğduğu sırada, bütün Roma dünyasının imparatoru Sezar Augustus'tu. Luka 2:1-11.

Daniel Peygamber'in kitabındaki peygamberlikler ve görümler uyarınca, Hagay, Zekeriya ve Malaki peygamberlerin zamanlarında Yahudi milleti Mesih'i beklerken son derece sabırsız ve huzursuz hâle gelmişti. Tanrı, bu peygamberler aracılığıyla bu halka açıkça teselli vererek Güneş'in doğuş vaktinin yaklaştığını, bütün milletlerin arzuladığı şeylerin elde edileceğini, Antlaşma Elçisi'nin ansızın kendi tapınağına geleceğini, İlyas Peygamber'e benzeyen kişinin de çok yakında onun önünde yolu hazırlamak üzere geleceğini ve onun sesinin çölde işitileceğini bildirdi. Yeşaya 40:1-3; Hagay 4:7; Malaki 4:2-5.

Son zamanların peygamberinin ortaya çıkış vaktine ilişkin son haber, Eski Antlaşma'nın son kitabında, Malaki Peygamber'in kitabının 4:5-6 ayetlerinde bulunmaktadır. Malaki Peygamber'in dönemi, Yahudi milleti için büyük bir sabırsızlık ve huzursuzluk dönemi idi. O günlerde hâlâ Pers krallarının adaletli yönetimi sürmekteydi ve Yahudi peygamberliğinin eski dönemi sona yaklaşmıştı. İsrail halkı kendi kralının ve son peygamberinin ortaya çıkacağı günü özlem ve hasretle bekliyordu. Çünkü tapınağın inşasını ve Kudüs'ün onarımını tamamlamışlardı. Antlaşma Elçisi'nin geleceği ev artık hazırды. Malaki 3:1.

Yahudi milleti o sırada eski görkeminin ve refahının geri gelmesini, Davut'un tahtının Kudüs'te yeniden kurulmasını ve onun eski ihtişamını görmeyi büyük bir özlemle bekliyordu. Onların bu huzursuz durumu içinde Tanrı, Malaki Peygamber aracılığıyla kendilerine, kanatlarında şifa bulunan Doğruluk Güneşi'nin doğuş vaktinin yaklaştığı tesellisini verdi. Malaki 4:2. Ancak onun ortaya çıkışından önce başka bir kişinin gelmesi gerekiyordu; bu kişi İlyas Peygamber'di. Malaki 4:5.

İlyas Peygamber, Malaki Peygamber'in peygamberlik ettiği günlerden beş yüz yıl önce ateşten bir arabaya binerek göksel boşlukta gözden kaybolmuştu. O dönemin peygamber oğullarından birçoğu onu büyük bir gayretle aradı. Çünkü onun her zamanki gibi herhangi bir vadide gözden kaybolduğunu sanmışlardı. Fakat onu bulamadılar. Yahudiler bu peygamberin yeniden ortaya çıkacağına da inanıyorlardı. Tanrı, Malaki Peygamber aracılığıyla Mesih'in görkemli gelişinden önce İlyas'ın mutlaka gelmesi gerektiğini bildirdiğinde, Yahudi milleti bu inançta daha da sağlamlaştı.

Yahudi bilginleri, Kutsal Söz'ün dış anlamı üzerinde büyük önemle duruyor ve bu alışkanlıklarını desteklemek için Kutsal Yazılar'ın yanı sıra geleneklere ve rivayetlere de çok güveniyorlardı. İlyas Peygamber'in yeniden gelişi konusunda da durumları aynıydı. Mesih'in öğrencileri arasında da bu inancın izleri bulunmaktaydı. Matta 11:10. Yahudi bilginleri, Malaki Peygamber'in peygamberliğinin gerçek anlamını kavrayamadıkları için Mesih'i inkâr ettiler ve ondan yüz çevirdiler.

Tanrı'nın Sözü'nün gerçek anlamını Cebrail adlı melek, Kâhin Zekeriya'ya şu sözlerle açıkladı: O, yani Yahya Peygamber, vaat edilen Mesih'in önünde İlyas'ın ruhu ve gücüyle yürüyecektir. Luka 1:17.

Cebrail, Tanrı'nın huzurunda bulunan melektir. Peygamberlik ve ilhamın yüce hizmetinde Tanrı ile peygamberler arasında aracılık eder. Cebrail, Malaki Peygamber'in önceden bildirdiği sözlerin ilham edilmiş açıklamasını yaparak, gerçekte İlyas Peygamber'e benzeyen başka bir kişinin geleceğini bildirdi. Bu kişi, Kâhin Zekeriya'nın oğlu ve Harun'un soyundan olan Yahya'ydı. Efendimiz Mesih de bu gerçeği doğruladı ve mübarek ağzıyla, gelmesi beklenen İlyas'ın zaten geldiğini ve onun Zekeriya'nın oğlu Yahya olduğunu söyledi. Matta 17:11.

Bağ benzetmesinde Efendimiz Mesih, Yahudi milletine açıkça hizmetçilerle İsrail peygamberlerinin, oğulla ise son peygamberin, yani vaat edilen Mesih'in kastedildiğini bildirdi. Matta 21:33-41.

Mesih'in mucizelerini görerek ona iman eden sıradan insanlar, Efendimiz İsa'yı son peygamber olarak kabul ediyorlardı. Yuhanna 6:14; 7:40. Çünkü bu insanlar göksel vahyin ışığıyla iyice aydınlanmışlardı.

Yahudi halkının gözünde yabancı, son derece nefret edilen, aşağılanan ve dokunulmaz sayılan Samiriyeliler de Tevrat'ın ilham edilmiş olduğuna inanıyorlardı. Onlar da Nasıralı Mesih'i son peygamber ve bütün milletlerin arzusu olarak kabul ediyorlardı. Yuhanna 4:25, 46.

Yahudiler ve Samiriyeliler dışında dünyanın diğer halkları ve gökbilim uzmanları da Yahudi bir peygamberi dünyanın son peygamberi olarak kabul ediyorlardı. Çünkü onun doğduğu sırada, yıldızların hesabından onun doğum haberini öğrenerek Yahuda ülkesine geldiler, onun önünde yere kapandılar ve huzuruna armağanlar sundular. Matta 2:1; 2:10-11.

Yahudi milleti Mesih'i reddetti ve ilahî buyruğa göre ağır bir cezaya uğradı. Yasanın Tekrarı 18:18-19.

MS 70 yılında Yahudi halkının Romalıların eliyle uğradığı yıkım, Kudüs'ün ve tapınağın harap edilmesi ve bu milletin günümüzdeki perişan hâli, onların son peygamberinin ve vaat edilen Mesih'inin Efendimiz İsa olduğunun açık bir kanıtıdır. Onların hâlâ onun görkemli gelişini beklemeleri de son peygamberin İsraili ve Davut'un Oğlu olduğunun bir kanıtıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

“KUSURSUZ YASA”

“Rab Teâlâ’nın Tevratı kusursuzdur.” Mezmur 19:7.

Bu yasa Musa aracılığıyla verildi. Yuhanna 1:17. Melekler aracılığıyla, bir aracı vasıtasıyla Sina Dağı’ndan duyuruldu. Çıkış 20. bölüm; Elçilerin İşleri 7:53; Galatyalılar 3:19.

Bu yasanın inişi son derece görkemliydi. Çıkış 19:16–25; Tesniye 33:1–3. Manzara öylesine korkunçtu ki İsrailoğulları buna dayanamadılar ve Musa’dan şöyle ricada bulundular: “Bizimle sen konuş; fakat Tanrı bizimle konuşmasın, yoksa ölürüz.” Çıkış 20:18–21; İbraniler 12:18–21.

Musa aracılığıyla verilen yasa kusursuz bir yasaydı ve onda Tanrı’nın iradesi kusursuz biçimde açıklanmıştı. Bu yasadaki On Emir, ahlaki yasanın özeti niteliğindedir. Bunlarda Tanrı’nın insandan talep ettiği kusursuz itaat bütünüyle ortaya konmuştur. Bu yasada Tanrı’ya ve insana karşı kusursuz sevgi beslenmesi ayrıca vurgulanmıştır. Levililer 19:18; Tesniye 6:5; Luka 10:27.

İşte bu yasa, dünyanın sonuna kadar insanın uymakla yükümlü olduğu ve bütün ruhsal ihtiyaçları için gerekli olan yasadır. İnsanın yaşayışını süslemek ve güzelleştirmek için eşi ve benzeri bulunmayan bir kanundur. Bu yasanın varlığında yeni bir yasaya ihtiyaç yoktur.

Musa’dan sonra gelen bütün peygamberler de insanları bu yasaya uymaya teşvik etmiş ve onu vaaz etmişlerdir. Bütün peygamberler bu yasanın egemenliği altında ve onu desteklemek üzere peygamberlik etmişlerdir. Hazret-i Davut da Mezmurlarında bu yasanın kusursuzluğuna tanıklık etmiştir. Mezmur 19:7; Malaki 4:4.

Mezmurlar Kitabı’ndaki 119. Mezmur, bu kitabın en uzun bölümüdür ve 176 ayetten oluşur. Bu Mezmurun tamamında Tanrı’nın yasasının yüceliği ve üstün nitelikleri anlatılır.

Peygamberlik döneminin Eski Antlaşma’daki sonunda, Peygamber Malaki Tanrı tarafından İsrailoğullarına şu buyruğu iletti: “Bütün İsrail için Horev’de kurallar ve hükümlerle birlikte verdiğim kulum Musa’nın yasasını hatırlayın.” Malaki 4:4.

Aynı Tevrat, peygamberlerin yazılarıyla birlikte her çağda Yahudi havralarında okunup halka duyuruldu. Elçilerin İşleri 13:15. Efendimiz Mesih de bu yasayı ve peygamberlerin kitaplarını doğruladı ve bunlara uyulmasını ayrıca vurguladı. Matta 15:17–20.

Mesih, bu yasanın en yüce amacını şöyle ortaya koydu: Bir kimse bu yasayı yalnızca sözüyle veya davranışıyla değil, düşüncesinde bile çiğnerse cezaya layık olur.

Mesih’in Dağdaki Vaazı’nda bu yasanın ilham edilmiş açıklaması bulunmaktadır. Bu açıklama, yasanın amacının açıkça ortaya konmasıdır.

Bu kusursuz yasanın varlığında ne başka bir yasaya ihtiyaç vardır ne de yeni bir yasa getirecek bir kimseye yer vardır. Matta 7:12. Çünkü yasayı veren ile bu yasayı doğrulayan arasında tam bir uyum ve benzerlik vardır. Bu iki yüce şahsiyetten yüz çevirmek son derece korkunç bir şeydir. İbraniler 10:28–31.

Bu ahlaki yasanın yanında Tanrı, İsrailoğullarına ibadet düzeni ve ülke yönetimi için törensel ve millî yasalar da vermiştir.

Törensel yasa, ahlaki yasanın kabuğu ve zarfı gibidir; meyvenin özünü ve etli kısmını korumak için verilmiştir. Ahlaki yasa dinin özü ve temelidir; törensel düzenlemeler ise onun ayrıntılarıdır. Bir ağacın kökü ile yaprakları arasındaki ilişki ne ise, ahlaki yasa ile törensel yasa arasındaki ilişki de odur. Kök kalıcıdır; yapraklar ise her mevsim yenilenir. Bu nedenle törensel yasa, kalıcılık bakımından ahlaki yasadan daha aşığıdır. Bununla birlikte ibadetin bütün gereklerini içerir.

Kurbanlar, bayramlar, sünnet, arınma kuralları ve ibadet ruhunu canlandıran bütün törenler bu törensel yasanın kapsamındadır. Bu yasadaki bazı hükümler, “Âb âmed, teyemmüm bârest” atasözünde olduğu gibi, geçici nitelikteydi ve gelecekte gelecek nimetlerin yalnızca bir gölgesi ve geçici bir göstergesiydi. İbraniler 10:1–12; Koloseliler 2:16–17; İbraniler 9.

Sünnet, kurbanlar, bayramlar, Yeni Ay kutlamaları ile helal ve harama ilişkin hükümler de bu törensel yasanın kapsamına giriyordu. Bu yasa da hiçbir eksiklik yoktu. Tanrı, Musa aracılığıyla her şeyi bildirmiş; hangi şeylerin helal ve haram kapsamında olduğunu ve hangi uygulamaların ibadette etkili ve faydalı olduğunu tamamen açıklamıştı.

Böylece törensel yasanın güzelliği bakımından da Kutsal Kitap'ın dini kusursuzdur ve hiçbir düzeltmeye veya değişikliğe ihtiyaç duymaz. Tevrat-ı Şerif'te görkemli bir şekilde açıklanan üçüncü yasa türü ise millî yasadır. Bu yasa, ceza hukuku ve medeni hukukla ilgili kuralları ve düzenlemeleri kapsar. Hükümdarlar ile halk arasındaki ilişkileri düzenler; adaletin sağlanması ve toplum düzeninin korunması için gerekli cezai hükümleri içerir.

Çünkü küfür, dinsizlik, zulüm, haksızlık ve adaletsizlik gibi suçlar, ahlaki yasanın yüceliğine ve kutsallığına karşı işlenmiş hakaret ve saygısızlıklardır. Millî yasa ise, ahlaki yasayı çiğneyenleri suçlu sayarak cezalandıran bir ceza düzenidir. Bunun amacı, insanların ahlaki yasanın sınırları içinde yaşayarak Tanrı'ya kulluk etmelerini sağlamak ve bu yasadan saparak Tanrı'yı hor görme ve O'nu inkâr etme suçuna düşmelerini önlemektir. Romalılar 2:21–24.

Bu yasa da hiçbir eksiklik yoktu; onda herhangi bir değişiklik veya düzeltme yapılmasına da ihtiyaç duyulmamıştır. Bunun için yeni bir vahye veya yeni bir peygambere de gerek yoktur. Çünkü bugüne kadar bütün insanlık toplumlarında uygulanan yönetim düzenlerinin temelinde bu tür yasalar bulunmaktadır.

Şu hâlde Musa aracılığıyla verilen, bütün peygamberlerin uymaya ve öğretmeye çağırıldığı, Efendimiz Mesih'in de doğruladığı yasa; kusursuz, değişmez ve ebediyen geçerli olan yasadır. Bu yasanın varlığında başka bir sesi dinlemek, Tanrı Teâlâ'ya ve O'nun peygamberlerine hakaret ve saygısızlık etmek demektir.

HÂTİME

İSRAİLOĞULLARI VE SON

PEYGAMBER

İsrailoğulları, dünyanın ruhsal âleminde yükselen bir ışık kulesi gibidir. Nasıl ki güneş, güneş sisteminin merkeziyse ve bu sistemdeki gezegenler ışıklarını güneşten alıyorsa, İsrail halkı da dünyanın bütün ulusları için Tanrı'nın ilahi ışığının merkezi ve göksel vahyin ışınlarıdır. (İşaya 49:1-6)

Tanrı, İsrailoğulları'nın peygamberlerine ulusları ve krallıkları kökünden sökme, yıkma, kurma ve kurtarma yetkisi verdi. (Yeremya 1:10)

İsrailoğulları, Tanrı'nın vaat edilmiş ulusu ve seçilmiş halkıdır. Atalarına onlar hakkında verilen bütün vaatlerde Tanrı sadık kaldı. Mısır kralı Firavun'un egemenliği ve yetkisi altına girdiklerinde ve kölelik ateşine atıldıklarında, Tanrı büyük kudreti ve uzanmış koluyla onların yardımcısı ve koruyucusu oldu. Onları Mısırlıların zulmünden ve eziyetinden kurtardı. Vaat edilmiş ülkenin putperest krallarını o topraklardan uzaklaştırdı ve İsrailoğullarını sonsuza dek o ülkenin mirasçıları yaptı. Düşmanlarına karşı onların yerine bizzat savaştı. Onları vahiy ve peygamberlik armağanlarıyla donattı, yüce peygamberlik makamına erdirtirerek diğerlerinden üstün kıldı ve dünyanın bütün ulusları üzerinde onlara ayrıcalık verdi.

Din ve ruhsal konular alanındaki büyük ve görkemli başarılar da bu ulusa aittir. Çok sayıda seçkin ve saygın peygamber onların arasından çıktı. İbrahim, İshak, Yakup, Yusuf, Musa, Yeşu, Samuel, Davut, Süleyman, İlyas, Daniel ve diğerleri onların ataları, onuru ve gururuydu.

Evlat edinilme hakkı, yücelik, antlaşmalar, Kutsal Yasa, tapınma ve vaatler onlarındır. Ulusun ataları da onlardandır. Mesih de bedence onların soyundan geldi. O, her şeyin üzerinde olan ve sonsuza dek övülmeye layık Tanrı'dır. Âmin. (Romalılar 9:4-5) Başka bir deyişle, Son Peygamber'in bedensel bağı ve ilişkisi bu uluslaydı.

Ahir Zaman Peygamberi'nin ortaya çıkmasının, Yahuda oymağı ve Davut'un hanedanı aracılığıyla gerçekleşmesi, Tanrı'nın ezeli tasarısında önceden kararlaştırılmıştı. O'nun babasız ve mucizevi doğumu ile doğacağı yer de İsraili peygamberler aracılığıyla önceden bildirilmişti. (İşaya 7:14; Mika 5:2; İşaya 11:1-9; Yeremya 23:5-6; İşaya 9:2-5)

Efendimiz Mesih, "Kaybolan Oğul" benzetmesinde İsrailoğullarını büyük oğul olarak nitelendirerek onların üstünlüğünü olağanüstü ölçüde yüceltti. (Luka 15) Suriyeli-Fenikeli bir kadının isteğine verdiği cevapta da Mesih, Yahudi halkına evlatlık mertebesi vererek diğer ulusları onların kapısında dilenci durumuna koydu. (Matta 15:25-27)

İsrailoğulları'nın bugünkü perişan ve yıkılmış durumlarına rağmen, Siyon'a yönelik coşkuları övgüye değerdir. Onların inancı şudur: Bir gün, vaat edilmiş ülkeye, yani atalarının yurduna geri dönüp

yeniden yerleşecekler; orada krallıklarını kalıcı olarak kuracaklar ve Davut'un tahtı Yeruslaim'de yeniden kurulacaktır. Mesih, Davut'un Oğlu olarak onların Kralı olacak ve O'nun egemenliği sonsuz bir egemenlik olacaktır. (Hoşea 3:4; İşaya 9:7; Daniel 7:14)

Onlar, son ve kesin olarak yeniden eski durumlarına kavuşacakları umuduyla, dünyadaki her türlü sıkıntı ve sınava sabırla katlanmaktadırlar. Bu umutla yaşamaktadırlar. Bir gün mutlaka sapkınlıklarından ve katı yüreklerinden tövbe edeceklerdir. Uluslara tanınan süre tamamlandığında onların hepsi kurtulacaktır. Ahir Zaman Peygamberi'nin ikinci gelişi sırasında kaybettikleri görkemi, ihtişamı ve talihi yeniden görerek sevineceklerdir.

Nitekim şöyle yazılmıştır:

“Kurtarıcı Siyon'dan çıkacak ve tanrısızlığı Yakup'tan uzaklaştıracaktır.”
(İşaya 59:20–21; Romalılar 11:25–26)

Hayırla Tamamlandı

Merhum Papaz Buta Mall
İncil Müjdecisi